

git pictorem? Quis vestibus, navibus, domibus inspectis non cogitat textorem, cæmentarium? Item dum aliquis audit urbem, cuius bene constituta sit Respubl. ornataque pulchris legibus, quid aliud credat quam bonos ei Magistratus præesse? Sic qui venit in hanc veram Megalopolin, mundum videlicet, videns terræ mundana & campestria plena stirpibus & animalibus, amnibus perennibus & torrentibus, pabulis & maritimis subvectionibus, tum aëris temperiem & mutationes vicesque annuas temporum, ad hæc solem lunamque noctis atque diei principes, cæteraque sidera vel fixa vel erratica, totiusque choreas & ambages: nonne verisimilem atque adeò necessariam cogitationem de horum Patre, conditore atque rectore concipiet? Nullum enim artificiosum opus sponte provenit. Mundus autem artè summâ factus est, tibiò procul à conditore optimô ac perfectissimô. Ita jam esse DEUM percipi mus.

§. 5. Verum enim verò, ut hoc ita sit, ut omnis cura, quamcunq; etiam aspicimus, fulguret notitiam DEI & ex Creaturis Creator agnoscatur; reperiuntur tamen hodie proh dolor! nonnulli, quibus ratio in transversum rapta & facultas aliud ab aliò discernendi, aliudque ex aliò colligendi in abusum traducta, qui profitentur non esse DEUM & huic argumento datore reclamare non erubescunt dicentes: *'Etiam si omnia Entia dependentia dependerent ab aliquà primâ causâ, exinde tamen non sequi Eam causam esse DEUM, qui sit unus, aeternus, infinitus, incorporeus, sed individuum aliquod vagum ac incertum, quod possit esse Natura.* At verò non est, ut propterea abnegemus DEI existentiam; etenim per Naturam aut intelligunt Naturam Naturantem, aut Naturam Naturatam. Si Naturam naturantem, tunc ultrò cum ipsis consentimus, quippe cum Natura naturans sit illud ipsum Ens, à quo omnia dependent, ipsum verò à nullò aliò sit,